

CUPRINS

Cuvânt înainte	5

Partea I. CERCETAREA CRIMINOLOGICĂ

Capitolul I. CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND CRIMINOLOGIA CA ȘTIINȚĂ

1. ORIGINILE CRIMINOLOGIEI.....	7
2. EVOLUȚIA CRIMINOLOGIEI.....	11

Capitolul II. OBIECTUL, SCOPUL, FUNCȚIILE, DEFINIȚIA CRIMINOLOGIEI

3. OBIECTUL CRIMINOLOGIEI	15
3.1. Criminalitatea ca fenomen social	16
3.2. Infracțiunea.....	17
3.3. Infractorul.....	18
3.4. Victima.....	18
3.5. Reacția socială.....	19
4. SCOPUL CRIMINOLOGIEI.....	19
4.1. Scopul general	19
4.2. Scopul particular.....	19
5. FUNCȚIILE CRIMINOLOGIEI	20
5.1. Concepția profesorului Aurel Dincu	20
5.1.1. <i>Funcția teoretică-explicativă</i>	20
5.1.2. <i>Funcția aplicativă-prospectivă</i>	21
5.2. Concepția majoritară	22
5.2.1. <i>Funcția descriptivă</i>	22
5.2.2. <i>Funcția explicativă</i>	24
5.2.3. <i>Funcția predictivă</i>	25
5.2.4. <i>Funcția profilactică</i>	25
6. DEFINIȚIA CRIMINOLOGIEI	26

Capitolul III. METODOLOGIA CERCETĂRII CRIMINOLOGICE

7. METODE DE CERCETARE CRIMINOLOGICĂ.....	27
7.1. Metoda observării.....	28
7.2. Metoda experimentală	30
7.3. Metoda istorică	31
7.4. Metoda Panel.....	32

7.5. Metoda comparativă.....	32
7.6. Metoda de predicție.....	33
7.7. Metoda clinică.....	34
7.8. Metoda tipologică.....	35
8. TEHNICI DE CERCETARE CRIMINOLOGICĂ.....	36
8.1. Observația.....	36
8.2. Chestionarul.....	37
8.3. Interviu.....	38
8.4. Tehnica documentară.....	40
8.5. Testul.....	41

PARTEA a II-a ETIOLOGIA CRIMINALITĂȚII

Capitolul IV. TEORIILE CAUZALITĂȚII. MARILE CURENTE ÎN CRIMINOLOGIE

9. ORIENTAREA BIOLOGICĂ.....	43
9.1. Teoria anormalității biologice.....	43
9.2. Teoria inadaptării biologice.....	44
9.3. Teoria raportului de cauzalitate dintre ereditatea fiziologică și ereditatea psihologică.....	46
10. ORIENTAREA PSIHOLOGICĂ.....	48
10.1. Perspectiva psihiatrică.....	48
10.1.1. Teoria psihanalitică.....	49
10.1.2. Teoria „ființei umane lipsite de Supra-eu”.....	52
10.1.3. Teoria atașamentului.....	53
10.1.4. Teoria caracterului antisocial.....	54
10.1.5. Teoria criminalului nevrotic.....	55
10.1.6. Teoria complexului de inferioritate.....	55
10.2. Varianta psiho-morală.....	56
10.2.1. Teoria dezvoltării morale.....	56
10.2.2. Teoria procesului criminogen.....	57
10.2.3. Teoria personalității criminale.....	58
11. ORIENTAREA SOCIOLOGICĂ.....	60
11.1. Precursorii.....	60
11.1.1. Școala geografică (cartografică).....	60
11.1.2. Școala sociologică.....	61
11.1.3. Școala mediului social.....	64
11.1.4. Școala inter-psihologică.....	65
11.1.5. Teoria sociologică multifactorială.....	66
11.2. Teorii sociologice moderne (contemporane).....	69
11.2.1. Abordarea consensuală.....	69
11.2.1.1. Curentul ecologist.....	69
11.2.1.1.1. Teoria cercului concentric.....	70

11.2.1.1.2. Teoria detorganizării sociale	72
11.2.1.2. Curentul culturalist	73
11.2.1.2.1. Teoria „asociațiilor diferențiate”	73
11.2.1.2.2. Teoria conflictelor de cultură	77
11.2.1.2.3. Teoria subculturilor delincvente.....	78
11.2.1.3. Curentul funcționalist	81
11.2.1.3.1. Teoria anomiei.....	81
11.2.1.3.2. Teoria „oportunităților diferențiate”	85
11.2.1.4. Curentul controlului social	88
11.2.1.4.1. Teoria înfrânării.....	88
11.2.1.4.2. Teoria legăturilor sociale.....	90
11.2.2. Abordarea conflictuală.....	93
11.2.2.1. Curentul interacționist	93
11.2.2.1.1. Teoria etichetării.....	94
11.2.2.2. Curentul radicalist	96
11.2.2.2.1. Noua Criminologie	96
11.2.2.2.2. Teoria realității sociale a crimei	97
12. TENDINȚE ACTUALE ÎN CRIMINOLOGIE.....	100
12.1. Tendința evolutivă.....	100
12.1.1. Teoria longitudinală a delincvenței și criminalității	102
12.1.2. Teoria interactivă	104
12.2. Tendința integrativă.....	106
12.2.1. Teoria conflictuală unificată a criminalității	106
12.2.2. Teoria integrată a criminalității.....	108
12.2.3. Teoria reintegrării prin blamare	110
12.2.4. Teoria echilibrului controlului	111
12.2.5. Paradigma ecologică evolutivă	113

Capitolul V. GENEZA CRIMINALITĂȚII

13. ETIOLOGIA CRIMEI.....	117
13.1. Factori individuali	117
13.1.1. Factori ereditari	117
13.1.2. Factori anatomo-fiziologici.....	119
13.1.2.1. Caracteristicile anatomo-morfologice	119
13.1.2.2. Sistemul nervos central	119
13.1.2.3. Sistemul nervos autonom (SNA).....	119
13.1.2.4. Neurotransmițătorii	120
13.1.2.5. Hormonii	120
13.1.3. Factori psihici	121
13.1.3.1. Motivul	121
13.1.3.2. Stările afective.....	122
13.1.3.3. Gândirea	122
13.1.3.4. Inteligența	122
13.1.3.5. Personalitatea	123

13.2. Factori sociali	123
13.2.1. <i>Factori economici</i>	124
13.2.2. <i>Factori culturali</i>	124
13.2.2.1. <i>Familia</i>	124
13.2.2.2. <i>Statutul marital</i>	125
13.2.2.3. <i>Școala</i>	125
13.2.2.4. <i>Anturajul</i>	125
13.2.2.5. <i>Clasa socială, rasa, etnia</i>	126
13.2.2.6. <i>Religia</i>	126
13.2.2.7. <i>Mass-media</i>	127
13.2.2.8. <i>Alcoolul și drogurile</i>	128
13.2.3. <i>Factori politici</i>	128
13.3. Factorii naturali	129
14. TRECEREA LA ACT	129
14.1. Situația pre-infracțională	130
14.2. Comiterea infracțiunii.....	131
14.2.1. <i>Modelul general elaborat de Albert K. Cohen</i>	132
14.2.2. <i>Modele particulare de trecere la act</i>	133
14.2.2.1. <i>Modelul lui Etienne de Greeff</i>	133
14.2.2.2. <i>Modelul lui Jean Pinatel</i>	134
14.2.2.3. <i>Modelul lui Howard S. Becker</i>	134

Capitolul VI. REAȚIA SOCIALĂ

15. PREVENIREA CRIMINALITĂȚII	139
15.1. Abordări moderne ale conceptului de prevenire	139
15.1.1. <i>Prevenirea pre-delictuală</i>	139
15.1.2. <i>Prevenirea post-delictuală</i>	140
15.2. Modele de prevenire a criminalității.....	140
15.2.1. <i>Modelul clasic</i>	140
15.2.2. <i>Modelul social</i>	140
15.2.3. <i>Modelul situațional (tehnologic)</i>	141
16. CORECȚIA COMPORTAMENTULUI CRIMINAL	142
16.1. Programe de reabilitare	142
16.1.1. <i>Modificarea comportamentului</i>	143
16.1.2. <i>Terapia realității</i>	144
16.1.3. <i>Terapiile colective</i>	145
16.2. Alternativele comunitare	145
16.2.1. <i>Eliberarea sub supraveghere „probation”</i>	145
16.2.2. <i>Eliberarea condiționată „parole”</i>	146
16.3. Programe de deținere la domiciliu.....	148

PARTEA a III-a.
TIPOLOGII INFRAȚIONALE

Capitolul VII. TERORISMUL

17. CONCEPTUL, MOTIVAȚIILE ȘI FORMELE DE MANIFESTARE A TERORISMULUI.....	149
17.1. Conceptul „terorism”.....	149
17.2. Motivațiile teroriștilor	151
17.3. Forme de manifestare a terorismului.....	151
18. TENDINȚELE FENOMENULUI.....	152
18.1. Hiper-terorismul	152
18.2. Noi forme de terorism	153
18.2.1. Terorismul N.B.C.	153
18.2.2. Ciber-terorismul	155
19. PREVENIREA ȘI COMBATEREA TERORISMULUI.....	156
19.1. Reglementări internaționale în materie	156
19.2. Reglementări interne în materie	158
19.2.1. Dispozițiile Legii nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului.....	160
19.3. Organizarea activității de prevenire și combatere a terorismului în România	164

Capitolul VIII.
FRAUDA BANCARĂ

20. IMPACTUL SECRETULUI BANCAR ASUPRA CRIMINALITĂȚII.....	168
21. CATEGORII DE FRAUDE.....	171
22. CAZUISTICĂ.....	173
22.1. Banca Renașterea Creditului Românesc.....	173
22.2. Banca Dacia Felix	174
22.3. Banca Română de Dezvoltare	175
22.4. Bankcoop S.A.....	176
22.5. Banca Internațională a Religiilor.....	177
22.6. Banca Comercială Columna S.A.....	177
22.7. Banca Agricolă S.A.....	178
22.8. Banca Turco - Română.....	178
23. CAUZE CARE AU FAVORIZAT FENOMENUL INFRAȚIONAL	179
24. MĂSURI SPECIFICE CARE SĂ CONDUCĂ LA CONSOLIDAREA ȘI STABILITATEA SISTEMULUI BANCAR ÎN ROMÂNIA.....	180
24.1. Măsuri instituționale.....	180

24.2. Măsuri specifice de prevenire.....	181

Capitolul IX. SPĂLAREA BANILOR

25. CONCEPTUL, TRĂSĂTURILE, ETAPELE ȘI TIPOLOGII DE SPĂLARE A BANILOR	183
25.1. Conceptul „spălare a banilor”	183
25.2. Trăsăturile procesului de spălare a banilor murdari	183
25.3. Etapele procesului de spălare a banilor murdari.....	184
25.4. Tipologii de spălare a banilor	184
26. CONGRUENȚA DINTRE CRIMA ORGANIZATĂ, SPĂLAREA BANILOR ȘI TERORISM	186
27. PREVENIREA ȘI COMBATERICA SPĂLĂRII BANILOR.....	186
27.1. Inițiative regionale și internaționale în materie	186
27.1.1. <i>Cadrul general</i>	186
27.1.2. <i>Directiva 91/308/EEC (10.06.1991) pentru prevenirea folosirii sistemului financiar în scopul spălării banilor.....</i>	187
27.1.3. <i>Spălarea banilor în legislația țărilor democratice.....</i>	188
27.2. Reglementări interne în materie	190
27.2.1. <i>Dispozițiile Legii nr. 21/1999 privind prevenirea și sancționarea spălării banilor.....</i>	190
27.2.2. <i>Dispozițiile Legii nr. 656/2002 privind prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism</i>	192
27.2.3. <i>Dispozițiile Legii nr. 129/2019 privind prevenirea și sancționarea spălării banilor și finanțării terorismului</i>	193

Capitolul X. TRAFICUL DE DROGURI

28. CONCEPTUL ȘI TIPURI DE DROGURI	196
28.1. Conceptul „drog”	196
28.2. Principalele tipuri de stupefiante	197
28.2.1. <i>Opiul – și derivații acestuia – morfina și heroina.....</i>	197
28.2.2. <i>Cocaina</i>	200
28.2.3. <i>Canabisul (Cânepa) – și derivații – Marijuana, Hașișul și Ganja.....</i>	203
28.2.4. <i>Ecstasy – și derivații – MDA și MDMA.....</i>	205
28.2.5. <i>Mescalina</i>	206
28.2.6. <i>L.S.D.</i>	206
28.3. Principalele tipuri de substanțe psihotrope.....	207
28.3.1. <i>Substanțele tranchilizante</i>	208
28.3.2. <i>Analgezicele opioide.....</i>	208

28.3.3. <i>Excitantele centrale</i>	209
28.3.4. <i>Produsele sedativ-hipnotice</i>	210
29. PRIORITĂȚI ALE LUPTEI ANTIDROG	211
29.1. Thailanda	211
29.2. Pakistan	212
29.3. India.....	212
29.4. Japonia.....	213
29.5. Turcia	214
29.6. Egiptul	215
29.7. Franța.....	215
29.8. Spania	216
29.9. Italia.....	216
29.10. Peru.....	216
29.11. Columbia	217
29.13. Bolivia	218
29.14. Jamaica	219
29.15. Mexic.....	220
30. ÎNSEMĂNĂRI DIN CAZUISTICA ULTIMULUI DECENIU	221
30.1. Acțiunea „Baracuda”	221
30.2. Olandezul zburător	222
30.3. Otopeni via Columbia	222
30.4. Containerul „uitat”	222
30.5. De la ... Lugoj în ... Occident	223
30.6. Atenție la ... pastile.....	224
30.7. Amintiri de la ... Brașov	224
30.8. Cooperare ... model	225
30.9. A apărut ... amfetamina și laboratorul	225
31. O SCURTĂ ANALIZĂ A FENOMENULUI ÎN ROMÂNIA	226
31.1. Tendințe principale în traficul și consumul de droguri	226
31.2. Noi priorități și strategii pentru viitor.....	228
31.3. Tendințe privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri.....	229
31.3.1. <i>Dispozițiile Legii nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumul ilicit de droguri</i>	229

Capitolul XI. CRIMINALITATEA INFORMATICĂ

32. CONCEPTUL ȘI EVOLUȚIA CRIMINALITĂȚII INFORMATICE.....	231
32.1. Conceptul „criminalitate informatică”	231
32.2. Evoluția fenomenului	232
33. UNELE ASPECTE PRIVIND CAZUISTICA ÎNREGISTRATĂ ÎN ROMÂNIA	234
33.1. Primele manifestări de criminalitate informatică în România.....	234
33.2. Manifestări actuale de criminalitate informatică în România	235
34. REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII INFORMATICE ÎN ROMÂNIA	238

35. PREVENIREA ȘI COMBATerea CRIMINALITĂȚII INFORMATICE	238
35.1. Reglementări internaționale în materie	238
35.1.1. <i>Recomandarea (89)9/EC asupra criminalității în relație cu calculatorul</i>	238
35.1.2. <i>Convenția europeană asupra criminalității informatice</i>	240
35.2. Reglementări interne în materie	242
35.2.1. <i>Dispozițiile Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției</i>	242
35.2.1.1. <i>Măsuri care vizează prevenirea criminalității informatice</i>	243
35.2.1.2. <i>Cooperarea internațională</i>	244
35.2.2. <i>Dispozițiile Codului penal</i>	246
35.2.3. <i>Dispozițiile Cod de procedură penală</i>	250
35.3. Organizarea activității de prevenire și combatere a criminalității informatice în România	253
35.3.1. <i>Planificarea pentru detectarea infracțiunilor informatice</i>	253
35.3.2. <i>Investigarea infracțiunilor informatice</i>	254
35.3.3. <i>Incriminarea unei infracțiuni informatice</i>	254
35.3.4. <i>Situația operativă actuală în domeniul prevenirii și combaterii criminalității informatice în România</i>	255
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	257